

V Bruseli 20. októbra 2025
(OR. en)

14250/25

Medziinštitucionálny spis:
2025/0180(COD)

ENER 538
POLCOM 304
CODEC 1577

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13869/25
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938 – všeobecné smerovanie

Delegáciám v prílohe zasielame všeobecné smerovanie Rady k uvedenému návrhu, ktoré prijala Rada (doprava, telekomunikácie a energetika) na zasadnutí 20. októbra 2025.

Týmto všeobecným smerovaním sa stanovuje predbežná pozícia Rady k tomuto návrhu a vytvára sa základ pre rokovania s Európskym parlamentom.

2025/0180 (COS)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2 a článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

¹ Ú. v. EÚ C ...

² Ú. v. EÚ C ...

1. Nezákonná komplexná vojenská invázia Ruskej federácie na Ukrajinu vo februári 2022 odhalila dramatické dôsledky existujúcej závislosti od ruského zemného plynu pre trhy a bezpečnosť. Hlavy štátov alebo predsedovia vlád sa preto vo svojom Vyhlásení z Versailles z 11. marca 2022 dohodli na postupnom znižovaní a v konečnom dôsledku na úplnom odstránení závislosti od ruskej energie. V oznámení REPowerEU z 8. marca 2022 a pláne REPowerEU z 18. mája 2022 sa navrhujú konkrétne opatrenia, ktoré majú umožniť úplný odklon od dovozu energie z Ruska bezpečným, cenovo dostupným a udržateľným spôsobom. Odvtedy sa dosiahol významný pokrok v procese diverzifikácie dodávok plynu a odklonu od dovozu z Ruskej federácie. Keďže zostávajúci objem ruského zemného plynu dovážaný do Únie je stále značne veľký, Komisia vo svojom Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska zo 6. mája 2025 oznámila legislatívny návrh na úplné postupné ukončenie dovozu ruského plynu a zlepšenie existujúceho rámca pre riešenie energetickej závislosti.
2. Viaceré príklady neohlásených a neodôvodnených znížení a prerušení dodávok ešte pred komplexnou vojenskou inváziou na Ukrajinu a odvtedy účelové zneužívanie energie Ruskou federáciou ako zbrane sú dôkazom, že Ruská federácia systematicky využívala existujúce závislosti od ruských dodávok plynu na poškodenie hospodárstva Únie. To malo vážne negatívne účinky na členské štáty a hospodársku bezpečnosť Únie vo všeobecnosti. Ruskú federáciu a jej energetické spoločnosti preto Únia už nemôže považovať za spoľahlivých partnerov v oblasti obchodu s energiou.

3. V januári 2006 Ruská federácia zastavila dodávky zemného plynu do niektorých krajín v juhovýchodnej a strednej Európe uprostred vlny chladného počasia, čo viedlo k zvýšeniu cien a spôsobilo – alebo hrozilo, že spôsobí – škody občanom. Ruská federácia 6. januára 2009 opäť úplne prerušila tranzit plynu cez Ukrajinu, čo postihlo 18 členských štátov, konkrétne v strednej a východnej Európe. Toto prerušenie dodávok viedlo k vážnemu narušeniu trhov s plynom v danom regióne a v celej Únii. V niektorých členských štátoch takmer 14 dní netiekol žiadny zemný plyn, čo si vynútilo dlhodobé odstavenie vykurovania v školách a továrňach a vyhlásenie núdzového stavu. V roku 2014 Ruská federácia napadla a protiprávne anektovala Krym, odstavila ukrajinské zariadenia na ťažbu plynu na Kryme a znížila dodávky plynu do niekoľkých členských štátov, ktoré oznámili, že Ukrajine budú dodávať plyn, čo viedlo k narušeniu trhu a zvýšeniu cien a poškodilo hospodársku bezpečnosť. V minulosti Komisia viedla viaceré vyšetrovania monopolného vývozcu Gazprom pod kontrolou Ruskej federácie týkajúce sa možného porušenia pravidiel hospodárskej súťaže Únie a v nadväznosti na to Gazprom zmenil svoje správanie na trhu s cieľom odstrániť obavy Komisie týkajúce sa hospodárskej súťaže. Vo viacerých prípadoch sa dotknuté problémy v oblasti hospodárskej súťaže týkali takzvaných „územných obmedzení“ v zmluvách Gazpromu o dodávkach plynu, ktoré zakazovali ďalší predaj plynu mimo cieľovej krajiny, ako aj dôkazov o tom, že Gazprom sa zapájal do nekalých cenových praktík a podmienil dodávky energie politickými ústupkami ako účasť na projektoch ruských plynovodov alebo získanie kontroly nad energetickými aktívami Únie.

4. Nevyprovokovaná a neodôvodnená vojna Ruskej federácie proti Ukrajine od februára 2022 a následné obmedzenie dodávok plynu využívané ako zbraň v spojení s manipuláciou trhov prostredníctvom úmyselného prerušenia tokov plynu odhalili zraniteľné miesta a závislosti Únie a jej členských štátov so zreteľným potenciálom priameho a závažného vplyvu na fungovanie trhu Únie s plynom, hospodárstvo Únie a jej základné bezpečnostné záujmy, ako aj priameho poškodenia občanov Únie, pretože prerušenia dodávok energie môžu spôsobiť ujmu na zdraví alebo živote občanov. Z dôkazov vyplýva, že štátom kontrolovaná spoločnosť Gazprom úmyselne manipulovala s energetickými trhmi Únie s cieľom spôsobiť nárast cien energie. Veľké podzemné zásobníky v Únii kontrolované spoločnosťou Gazprom zostali naplnené na bezprecedentne nízkych úrovniach a ruské podniky znížili predaj v plynárenských uzloch Únie a pred inváziou úplne ukončili používanie svojej vlastnej predajnej platformy, čo ovplyvnilo krátkodobé trhy a zhoršilo už aj tak napätú situáciu so zásobovaním po nezákonnej invázii Ruskej federácie na Ukrajinu. Počnúc marcom 2022 Ruská federácia systematicky prerušovala alebo znižovala dodávky zemného plynu do členských štátov, čo viedlo k výraznému narušeniu trhu s plynom v Únii. Týkalo sa to najmä dodávok plynu do Únie cez plynovod Jamal, dodávok plynu do Fínska, ako aj plynovodu Nord Stream 1, kde Gazprom najprv toky obmedzil a nakoniec dodávky cez tento plynovod úplne zastavil.
5. To, že Ruská federácia využívala dodávky plynu ako zbraň a manipulovala s trhom prostredníctvom úmyselného prerušenia tokov plynu, viedlo k prudkému nárastu cien energie v Únii, ktoré v roku 2022 dosiahli dovtedy nevídanú úroveň a boli až osemkrát vyššie ako priemerné ceny za predchádzajúce roky. Z toho vyplývajúca potreba nájsť alternatívne zdroje dodávok plynu, zmeniť dodávateľské trasy, naplniť zásobníky plynu na zimu a nájsť riešenia problémov s preťažením plynárenskej infraštruktúry Únie prispela k vysokej cenovej volatilite a bezprecedentným nárastom cien v roku 2022.

6. Mimoriadne vysoké ceny plynu sa premietli do vysokých cien elektriny a zvýšenia cien iných energetických výrobkov, čoho výsledkom bola trvalo vysoká inflácia. Hlboká hospodárska kríza a negatívna miera rastu v mnohých členských štátoch spôsobená vysokými cenami energie ohrozila hospodárstvo Únie, oslabila kúpnu silu spotrebiteľov a zvýšila výrobné náklady, čo viedlo k ohrozeniu sociálnej súdržnosti a stability, a dokonca aj ľudského života alebo zdravia. Prerušenia dodávok spôsobili aj veľmi vážne problémy v oblasti bezpečnosti dodávok energie v Únii a prinútili jedenásť členských štátov, aby na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 vyhlásili úroveň krízovej situácie³. Manipulácia s trhom a využitie závislosti Únie počas tejto krízy umožnila Ruskej federácii dosiahnuť rekordne vysoké zisky zo zostávajúceho obchodu s energiou s Európou, pričom príjmy z vývozu plynu v roku 2024 stále predstavovali 15 miliárd EUR. Tieto príjmy mohli byť použité na financovanie ďalších hospodárskych útokov proti Únii a oslabenie hospodárskej bezpečnosti. Mohli byť použité aj na financovanie útočnej vojny proti Ukrajine, ktorá predstavuje veľkú hrozbu pre politickú a hospodársku stabilitu v Európe.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1).

7. Táto nedávna kríza poskytla dôkazy o tom, že dôveryhodné obchodné vzťahy s partnermi, ktorí dodávajú energetické výrobky, majú zásadný význam pre zachovanie stability trhu a ochranu ľudského života a zdravia, ako aj základných bezpečnostných záujmov Únie, a to v neposlednom rade aj preto, že Únia je vo veľkej miere závislá od dovozu energie z tretích krajín. Keby Únia pokračovala v dodávkach energie z Ruskej federácie, vystavila by sa pretrvávajúcim hospodárskym a bezpečnostným rizikám. Bezpečnosť dodávok by sa teda nezvýšila, ale naopak znížila. Dokonca aj závislosť od menších objemov dovozu ruského plynu, ak ju Ruská federácia zneužije, môže hoci len dočasne, ale výrazne narušiť cenovú dynamiku a narušiť trhy s energiou, najmä v tých regiónoch, ktoré sú stále značne závislé od dovozu z Ruskej federácie. Vzhľadom na dlhodobý a konzistentný model manipulácie s trhom a prerušení dodávok, ako aj na to, že vláda Ruskej federácie sústavne využívala obchod s plynom ako zbraň, aby dosiahla politické ciele, a nie ciele obchodné, je vhodné prijať opatrenia na riešenie pretrvávajúcej zraniteľnosti Únie vyplývajúcej z dovozu zemného plynu z Ruskej federácie prostredníctvom plynovodov aj ako skvapalneného zemného plynu (LNG).

8. Reštrikcie zavedené na medzinárodné transakcie a stanovené v článku 3 tohto nariadenia sú v súlade s vonkajšou činnosťou Únie v iných oblastiach, ako sa vyžaduje v článku 21 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ). Úroveň vzťahov medzi Úniou a Ruskou federáciou sa v posledných rokoch, a najmä od roku 2022, výrazne zhoršila. Toto zhoršenie vzťahov je spôsobené očividným nerešpektovaním medzinárodného práva zo strany Ruskej federácie, a najmä jej nevyprovokovanou a neodôvodnenou útočnou vojnou proti Ukrajine. Ako odpoveď na kroky Ruskej federácie voči Ukrajine Únia od júla 2014 postupne zavádza reštriktívne opatrenia na obchod s Ruskou federáciou. Vďaka výnimkám, ktoré sa uplatňujú podľa Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie, a najmä podľa článku XXI Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 (bezpečnostné výnimky), a analogickým výnimkám podľa Dohody o partnerstve a spolupráci s Ruskou federáciou môže Únia neudelieť tovaru dovážanému z Ruskej federácie výhody poskytované podobným výrobkom dovážaným z iných krajín (zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod). Únia preto môže ukladať zákazy alebo obmedzenia na dovoz tovaru z Ruskej federácie, ak považuje takéto opatrenia prijaté v čase prebiehajúcej núdzovej situácie v medzinárodných vzťahoch medzi Úniou a Ruskou federáciou za nevyhnutné na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie.
9. Na posilnenie a zachovanie energetickej bezpečnosti v Únii je nevyhnutná diverzifikácia dovozu LNG. S cieľom predísť akémukoľvek riziku, že by sa dlhodobé rezervácie kapacity terminálov LNG, ktoré majú ruské spoločnosti, mohli využívať na to, aby sa prostredníctvom praktík hromadenia kapacity zabránilo dovozu z alternatívnych zdrojov, majú vnútroštátne regulačné orgány a orgány na ochranu hospodárskej súťaže vo vhodných prípadoch v plnej miere využívať spoľahlivé právne nástroje, ktoré sú k dispozícii v rámci vnútroštátneho a európskeho práva v oblasti energetiky a hospodárskej súťaže.

10. Komisia dôkladne posúdila vplyv možného zákazu dovozu ruského zemného plynu z Ruska na Úniu a jej členské štáty. V skutočnosti sa od roku 2022 realizovali prípravné práce a bolo vykonaných a zverejnených niekoľko podrobných analýz dôsledkov úplného postupného ukončenia dovozu ruského plynu a Komisia mala tiež možnosť čerpať z množstva konzultácií so zainteresovanými stranami, externými odborníkmi a agentúrami, ako aj zo štúdií o účinkoch postupného ukončenia dovozu ruského plynu. Z analýzy Komisie vyplynulo, že ak sa postupné ukončenie dovozu ruského zemného plynu zavedie postupným, koordinovaným a dobre pripraveným spôsobom a v duchu solidarity, bude mať pravdepodobne obmedzený vplyv na ceny energie v Únii, a že sa ním zvýši, a nie ohrozí bezpečnosť dodávok energie v Únii v dôsledku odchodu nespoľahlivého obchodného partnera z trhov Únie. Ako sa uvádza v Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska, vykonávaním plánu REPowerEU sa už znížila závislosť Únie od dodávok z Ruskej federácie, napríklad zavedením opatrení na zníženie dopytu po plyne alebo urýchlenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj aktívnou podporou diverzifikácie dodávok energie a posilnením vyjednávacjej sily Únie prostredníctvom spoločného nákupu plynu. Z posúdenia vplyvov takisto vyplynulo, že včasnou koordináciou politík diverzifikácie sa môže zabrániť škodlivým účinkom na ceny alebo dodávky.

11. Navrhované nariadenie je plne zlučiteľné so stratégiou Únie na zníženie jej závislosti od dovozu fosílnych palív posilnením dekarbonizácie a rýchlym rozšírením výroby čistej energie na vlastnom území. Ako sa uvádza v Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska, vykonávaním plánu REPowerEU sa už pri dovoze plynu v rokoch 2022 až 2024 podarilo dosiahnuť značné úspory plynu vo výške viac ako 60 miliárd kubických metrov ročne, čo Únii umožnilo znížiť závislosť od dodávok z Ruskej federácie. Toto zníženie závislosti sa podarilo dosiahnuť vďaka opatreniam na zníženie dopytu po plyne alebo urýchlenie zelenej transformácie urýchleným zavádzaním kapacity výroby veternej a slnečnej energie, čím sa výrazne zvýši podiel obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe, ako aj aktívnou podporou diverzifikácie dodávok energie a posilnením vyjednávacjej sily Únie prostredníctvom spoločného nákupu plynu. Navyše sa očakáva, že vďaka úplnej realizácii energetickej transformácie, nedávneho Akčného plánu pre cenovo dostupnú energiu a ďalším opatreniam, najmä investíciám do výroby nízkouhlíkových alternatív pre energeticky náročné výrobky, ako sú hnojivá, sa do roku 2030 nahradí až 100 miliárd kubických metrov zemného plynu. Uľahčí sa tým postupné ukončenie dovozu plynu z Ruskej federácie.
- (11a) Pri príprave plánov diverzifikácie by Komisia mala koordinovaným spôsobom a v duchu solidarity spolupracovať s členskými štátmi, najmä v strednej a juhovýchodnej Európe, s cieľom identifikovať alternatívne dodávky zemného plynu. Okrem zlepšenia bezpečnosti dodávok by nové dodávky mohli tiež kompenzovať stratené príjmy využívaním existujúcej infraštruktúry, ktorá sa predtým používala na prepravu ruského plynu.
12. V súlade s Vyhlásením z Versailles a oznámením o REPowerEU už veľa dovozcov plynu ukončilo alebo výrazne obmedzilo svoje dodávky plynu z Ruskej federácie. Ako sa uvádza v posúdení vplyvov, dovoz zostávajúcich objemov plynu na základe existujúcich zmlúv o dodávkach možno postupne ukončiť bez toho, aby to malo významný hospodársky dosah alebo aby vznikli riziká pre bezpečnosť dodávok, a to vďaka dostupnosti dostatočného počtu alternatívnych dodávateľov na svetovom trhu s plynom, dobre prepojenému trhu s plynom v Únii a dostatočnej dovoznej infraštruktúre.

- (12a) V niektorých prípadoch sa v nákladoch LNG prepravuje LNG vyrobený v rôznych krajinách zmiešaný dokopy. Zákaz by sa mal vzťahovať aj na množstvá plynu vyrobené v Rusku v takomto náklade. Ak dovozcovia môžu jednoznačne zdokumentovať príslušné podiely LNG vyrobeného mimo Ruska, malo by byť možné dovážať množstvá neruského LNG obsiahnuté v náklade LNG.
13. Krátkodobé zmluvy o dodávkach sa týkajú menších objemov ako veľké dlhodobé zmluvy o dodávkach, ktoré majú dovozcovia s ruskými spoločnosťami. Ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia bude platnosť týchto existujúcich krátkodobých zmlúv v každom prípade takmer na konci. Riziko pre hospodársku bezpečnosť vyplývajúce z existujúcich krátkodobých zmlúv o dodávkach sa preto zdá nízke. Z tohto dôvodu je vhodné vyňať existujúce krátkodobé zmluvy o dodávkach z okamžitého uplatňovania zákazu dovozu a umožniť prechodné obdobie do 17. júna 2026.
14. Výnimka zo zákazu dovozu plynu od 1. januára 2026 by sa mala udeliť aj v prípade existujúcich dlhodobých zmlúv o dodávkach. Dovozcovia, ktorí majú uzatvorené dlhodobé zmluvy o dodávkach, budú zvyčajne potrebovať viac času ako dovozcovia s krátkodobými zmluvami, kým nájdu alternatívne dodávateľské trasy a zdroje, a to aj preto, že v porovnaní s krátkodobými zmluvami o dodávkach sa dlhodobé zmluvy o dodávkach spravidla týkajú výrazne väčších objemov v priebehu času. Preto by sa malo zaviesť prechodné obdobie, aby sa subjektom s dlhodobými zmluvami o dodávkach poskytol dostatočný čas na riadnu diverzifikáciu ich dodávok.

15. Niektoré vnútrozemské krajiny, ktoré sú v súčasnosti stále zásobované na základe existujúcich dlhodobých zmlúv o dodávkach ruského potrubného plynu, sú osobitne ovplyvnené nedávnymi zmenami dodávateľských trás z Ruskej federácie z dôvodu obmedzených alebo žiadnych alternatívnych trás na prepravu zmluvného plynu do uvedených krajín. V záujme nápravy tejto situácie dodávateľa z iných členských štátov v súčasnosti zabezpečujú dodávky potrubného plynu cez nepreťažené prepojovacie body na základe krátkodobých zmlúv o dodávkach s dodávateľmi z Ruskej federácie. Vzhľadom na túto veľmi špecifickú situáciu by sa prechodné obdobie potrebné na nájdenie nových dodávateľov malo vzťahovať aj na tie krátkodobé zmluvy o dodávkach s dodávateľmi z Ruskej federácie, ktoré slúžia na zásobovanie vnútrozemských krajín postihnutých zmenami dodávateľských trás ruského plynu.
16. Hoci sa zdá opodstatnené oslobodiť existujúce „staršie“ zmluvy od okamžitého uplatňovania zákazu dovozu ruského plynu, takáto výnimka by sa nemala vzťahovať na všetky zmluvy uzavreté pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia. Ruskí dodávateľia totiž môžu byť motivovaní, aby využili čas od uverejnenia tohto návrhu nariadenia Komisiou do nadobudnutia účinnosti zákazu na zvýšenie súčasných dodávok, a to uzatváraním nových zmlúv, zvyšovaním objemov na základe zmeny existujúcich zmlúv alebo využívaním flexibility v rámci existujúcich zmlúv. S cieľom zabezpečiť, aby sa dovoz z Ruskej federácie v dôsledku tohto nariadenia znížil, a nie zvýšil, by sa týmto nariadením malo zabrániť vytváraniu stimulov pre spoločnosti, aby uzatvárali nové zmluvy o dovoze ruského plynu v čase medzi uverejnením návrhu tohto nariadenia Komisiou a nadobudnutím účinnosti zákazu. Hlavy štátov alebo predsedovia vlád sa zaviazali k postupnému ukončeniu dodávok ruského plynu už v marci 2022. Komisia vychádzala z tohto záväzku a navrhla stratégiu REPowerEU, plán REPowerEU a Plán na ukončenie dovozu energie z Ruska. Najneskôr v čase uverejnenia návrhu tohto nariadenia už nebolo vhodné považovať zmluvy uzavreté po tomto dátume za „staršie“ zmluvy. Na zmluvy uzavreté po 17. júni 2025 by sa preto nemali vzťahovať mimoriadne prechodné ustanovenia pre existujúce krátkodobé a dlhodobé zmluvy o dodávkach.

17. S cieľom zabrániť tomu, aby sa objemy dovozu stanovené v existujúcich zmluvách o dodávkach zvýšili, by sa dodatky k existujúcim zmluvám o dodávkach mali na účely tohto nariadenia považovať za nové zmluvy a prechodné obdobie by sa nemalo vzťahovať na zvýšenie objemu dovozu využitím zmluvnej flexibility. Mali by sa stanoviť výnimky pre určité prípady potrebných dodatkov k existujúcim zmluvám za predpokladu, že sa nimi nezvýšia zmluvné množstvá ani sa nezmení načasovanie dodávky. Zmeny cien vyplývajúce z cenovej indexácie, ktorá je už stanovená v existujúcich zmluvách o dodávkach, nepredstavujú zmenu existujúcich zmlúv o dodávkach.
18. Týmto nariadením sa vytvára jasný právny zákaz dovozu ruského zemného plynu, ktorý predstavuje zvrchovaný akt Únie mimo kontroly dovozcov plynu a v dôsledku ktorého je uskutočňovanie dovozu zemného plynu z Ruskej federácie nezákonné, s priamym právnym účinkom a bez akejkoľvek diskrečnej právomoci členských štátov, pokiaľ ide o jeho uplatňovanie.
19. Na rozdiel od iného tovaru je zemný plyn homogénnou komoditou, s ktorou sa obchoduje vo veľkých objemoch a ktorá je často predmetom viacnásobných ďalších predajov medzi obchodníkmi na veľkoobchodnej úrovni. S prihliadnutím na osobitnú zložitosť sledovania pôvodu zemného plynu a keďže ruskí dodávatelia by sa mohli snažiť obísť toto nariadenie, napríklad predajom cez sprostredkovateľov, využitím prekládok alebo prepravou cez iné krajiny, by sa v tomto nariadení mal stanoviť účinný rámec na zabránenie obchádzaniu zákazu. Príslušným orgánom by sa preto malo umožniť prijať potrebné opatrenia na zistenie toho, či sa dodávky zemného plynu z Ruskej federácie prepravujú na colné územie Únie prostredníctvom schém vytvorených na obchádzanie pravidiel tohto nariadenia. Pri určovaní toho, či sa zemný plyn prepúšťa do voľného obehu v Únii, by colné orgány nemali byť závislé len od informácií uvedených v colnom vyhlásení, ale na základe iných dostupných informácií by mali mať možnosť posúdiť, ak to považujú za relevantné, či tovar privezený do Únie je skutočne určený na prepustenie do voľného obehu. V nariadení by sa tiež malo vyžadovať určenie krajiny produkcie a dodávateľský reťazec zemného plynu dovážaného do Únie.

20. Dovozcovia zemného plynu by predovšetkým mali byť povinní poskytnúť orgánom všetky informácie potrebné na určenie krajiny produkcie zemného plynu dovážaného do Únie a na stanovenie, či sa na dovážaný plyn vzťahuje všeobecný zákaz alebo jedna z jeho výnimiek. Pojem „pôvod“ podľa colného práva Únie nemusí vždy umožňovať identifikáciu krajiny produkcie dovážaného plynu, napríklad keď bol plyn spracovaný (napr. skvapalnený alebo spätne splyňovaný) po opustení Ruskej federácie. Nariadenie by sa preto malo vzťahovať aj na prípady, keď sa krajina „pôvodu“ podľa colného práva Únie líši od krajiny produkcie plynu, a mal by sa v ňom stanoviť mechanizmus na overenie toho, či bol zemný plyn vyťažený alebo skvapalnený v Ruskej federácii. Zákaz by sa mal vzťahovať na všetok plyn, ktorý sa pred dovozom do EÚ vyviezol z Ruskej federácie buď prostredníctvom priameho vývozu z Ruska do EÚ alebo prostredníctvom nepriameho vývozu cez tretiu krajinu, s výnimkou tranzitu.
- (20a) Vzhľadom na osobité vlastnosti potrubného plynu a LNG a s cieľom umožniť hladký proces overovania krajiny produkcie a podmienok možných výnimiek pred vstupom plynu na colné územie Únie by sa mal zaviesť postup predchádzajúceho povolenia. V prípade, že povolenie chýba, by sa dovoz mal zamietnuť. Povoľujúce orgány by mali byť o plánovanom dovoze do Únie vopred informované a mali by sa im predložiť informácie potrebné na overenie krajiny produkcie alebo toho, či sú splnené podmienky na udelenie výnimky podľa tohto nariadenia. Hoci by sa povoľujúce orgány mali usilovať o vydanie povolenia v lehote od predloženia informácií dovozcom do dátumu plánovaného vstupu na colné územie s cieľom uľahčiť dovoz plynu do EÚ, rozhodnúť môžu aj v neskoršej fáze, najmä v prípade pochybností o poskytnutých informáciách. Predchádzajúcim povolením nie sú dotknuté existujúce právomoci colných orgánov v oblasti presadzovania práva. Dovozy zemného plynu z krajín produkujúcich plyn by mal byť od tejto povinnosti oslobodený, ak Únia z týchto krajín v minulosti doviezla značné objemy a ak tieto krajiny buď preukázali – zákazom dovozu ruského plynu, reštriktívnymi opatreniami zameranými na ruskú plynárenskú infraštruktúru, ruské plynárenské spoločnosti alebo osoby riadiace takéto spoločnosti – že nechcú podporovať ruský plynárenský sektor, alebo ak tieto krajiny nedisponujú potrebnou infraštruktúrou na dovoz zemného plynu prostredníctvom plynovodov alebo ako LNG. Komisia by mala zostaviť zoznam takýchto krajín.

- (20b) Povoľujúce orgány a colné orgány, ak tieto orgány nie sú totožné, by mali mať možnosť požiadať o všetky informácie potrebné na posúdenie zákonnosti dovozu. Takisto by mali mať možnosť spoľahnúť sa na informácie z iných zdrojov. Keďže zmluvné podmienky určujúce prvky relevantné pre posúdenie sú často zložité, orgány by mali mať právomoc požadovať od dovozcov podrobné zmluvné informácie vrátane celých zmlúv o dodávkach s výnimkou cenových údajov, ak je to potrebné na pochopenie kontextu určitých doložiek alebo odkazov na iné zmluvné ustanovenia. Toto nariadenie by malo obsahovať pravidlá na zabezpečenie účinnej ochrany obchodného tajomstva dotknutých podnikov.
21. Časť ruskej infraštruktúry na prepravu plynu je priamo napojená na Úniu a niektoré tranzitné plynovody spájajúce Rusko s Úniou prechádzajú cez tretie krajiny bez toho, aby v súčasnosti mali akékoľvek výstupné body medzi Ruskou federáciou a Úniou. V nariadení by sa preto malo predpokladať, že zemný plyn dovážaný do Únie cez hranice, prepojenia alebo prepojovacie body medzi Ruskou federáciou a Úniou, Bieloruskom a Úniou alebo prichádzajúci cez TurkStream v prepojovacom bode Strandža 2/Malkoclar pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, čím sa nahradí požiadavka predložiť dôkaz o krajine produkcie. Ak sa tvrdí, že zemný plyn prichádzajúci cez tieto hranice, prepojenia alebo prepojovacie body je v colnom režime tranzit cez Ruskú federáciu, mali by sa uplatňovať prísne kontroly. Ruská federácia je dôležitým vývozcom plynu a v minulosti nezohrávala významnú úlohu ako jeho tranzitná krajina, a to z viacerých dôvodov, ako je nedostatočná infraštruktúra spätného splyňovania, organizácia obchodu s plynom v Ruskej federácii prostredníctvom monopolu na vývoz cez plynovody, obchodné modely ruských plynárenských spoločností, ktoré nie sú založené na organizovaní tranzitov, a geografická poloha Ruskej federácie. S prihliadnutím na motiváciu ruských dodávateľov obchádzať zákaz dovozu by preto colné úrady mali odmietnuť dovoz objemov zemného plynu údajne v tranzite, pokiaľ nie je možné poskytnúť jednoznačné dôkazy o tom, že plyn bol v tranzite cez Ruskú federáciu a že bol vyprodukovaný v inej krajine ako Ruská federácia. Predložené dokumenty by mali umožniť vysledovateľnosť dovážaného plynu až po miesto produkcie.

- (21a) Značné objemy zemného plynu okrem toho môžu vstupovať do Únie aj v colnom režime tranzit. Keďže prísne pravidlá monitorovania dovozu plynu, ako je predchádzajúce povolenie, sa nevzťahujú na plyn prechádzajúci cez Úniu v colnom režime tranzit, je vhodné stanoviť osobitné záruky vo forme režimu monitorovania tranzitu, ktorý colným orgánom umožní účinne monitorovať toky plynu v colnom režime tranzit, aby sa zabezpečilo, že zemný plyn, ktorý prechádza cez Úniu v tomto režime, nebude v konečnom dôsledku prepustený do voľného obehu v Únii.
22. V súlade so zásadou lojálnej spolupráce by povoľujúce orgány, colné orgány, regulačné orgány, príslušné orgány, Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a Komisia mali pri vykonávaní ustanovení tohto nariadenia spolupracovať a vymieňať si relevantné informácie, najmä pokiaľ ide o posudzovanie výnimiek umožňujúcich dovoz ruského zemného plynu po 1. januári 2026. Colné orgány, regulačné orgány, príslušné orgány a agentúra ACER by mali mať zavedené potrebné nástroje a databázy, aby sa v prípade potreby zabezpečila výmena relevantných informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi a orgánmi v rôznych členských štátoch. Agentúra ACER by mala svojou odbornosťou prispievať k procesu monitorovania vykonávania. Na uľahčenie vytvorenia potrebných interoperabilných spoločných informačných systémov môžu Komisia a členské štáty preskúmať možnosti využitia rozpočtu v rámci Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF). Colné orgány by mali regulačným orgánom, príslušným orgánom a Komisii každý mesiac poskytovať aktuálne informácie o kľúčových prvkoch týkajúcich sa vývoja dovozu ruského plynu (napríklad o množstvách dovezených na základe dlhodobých alebo krátkodobých zmlúv o dodávkach, miestach vstupu alebo zmluvných partneroch).

23. Zo skúsenosti s postupným ukončovaním dodávok ruského plynu cez Ukrajinu vyplýva, že dobrá príprava a koordinácia v duchu solidarity môže účinne zabrániť narušeniam trhu alebo problémom s bezpečnosťou dodávok, ktoré by mohla priniesť zmena dodávateľov plynu. V záujme koordinovanej prípravy na úplné postupné ukončenie dovozu ruského plynu v roku 2028 a s cieľom poskytnúť trhu dostatočný čas na to, aby sa pripravil na zmeny s tým súvisiace bez ohrozenia bezpečnosti dodávok plynu alebo významného vplyvu na ceny energie by mali členské štáty vypracovať národné plány diverzifikácie a predložiť ich do 1. marca 2026. Tieto plány by mali podliehať pravidlám služobného tajomstva a nemali by sa zverejniť bez súhlasu príslušného členského štátu. Mali by sa v nich opisovať plánované opatrenia na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni na zníženie dopytu, podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov a zabezpečenie alternatívnych dodávok, ako aj možné technické, zmluvné alebo regulačné prekážky, ktoré môžu skomplikovať proces diverzifikácie. Keďže proces diverzifikácie si môže vyžadovať koordináciu opatrení na vnútroštátnej, regionálnej úrovni alebo na úrovni Únie, Komisia by mala posúdiť národné plány diverzifikácie s možnosťou vydať v prípade potreby odporúčania, v ktorých navrhne plány upraviť.
24. Vo Vyhlásení z Versailles sa hlavy štátov alebo predsedovia vlád zaviazali nielen postupne ukončiť dodávky zemného plynu z Ruskej federácie, ale aj iné dodávky energie, konkrétne dodávky ropy. Hoci reštriktívne opatrenia na zabezpečenie postupného ukončenia dovozu ropy z Ruskej federácie sú už zavedené a dovoz ropy sa výrazne znížil, na pokračovanie v ukončovaní dovozu ruskej ropy môžu byť potrebné osobitné prípravné kroky a koordinácia so susednými štátmi. Členské štáty by preto mali takisto vypracovať národné plány diverzifikácie pre ropu, pričom Komisia by mala mať možnosť poskytnúť k týmto plánom odporúčania. Tieto plány by mali podliehať pravidlám služobného tajomstva a nemali by sa zverejniť bez súhlasu príslušného členského štátu.

25. Zo skúseností z plynovej krízy v rokoch 2022 a 2023 vyplynulo, že pre monitorovanie dodávok plynu v Únii majú zásadný význam úplné informácie o situácii v oblasti dodávok a možných závislostiach od dodávok. Dovozcovia ruského plynu, ktorí využívajú výnimky stanovené v tomto nariadení, by preto mali Komisii predložiť všetky informácie potrebné na účinné vyhodnotenie možných rizík pre obchod s plynom. Medzi tieto informácie by mali patriť kľúčové parametre, či dokonca úplné znenia častí príslušných zmlúv o dodávkach plynu s výnimkou cenových údajov, ak je to potrebné na pochopenie kontextu určitých doložiek alebo odkazov na iné ustanovenia zmluvy. Pri monitorovaní dodávok plynu v Únii by Komisia mala prihliadať aj na informácie o dovoze od colných orgánov, ako aj na informácie uvedené v národných plánoch diverzifikácie. Komisia by mala pravidelne informovať koordinačnú skupinu pre plyn zriadenú nariadením (EÚ) 2017/1938 o procese postupného ukončovania na úrovni Únie a predkladať výročnú správu o postupnom ukončovaní dovozu ruského plynu, ku ktorej môže pripojiť osobitné odporúčania a kroky Únie na urýchlenie procesu postupného ukončovania dovozu plynu.
26. Členské štáty a Únia by mali úzko spolupracovať pri vykonávaní tohto nariadenia, a to aj v súvislosti s možnými postupmi urovnávania sporov. V nariadení (EÚ) č. 1219/2012⁴ a nariadení (EÚ) č. 912/2014⁵ sa v príslušných prípadoch stanovujú ďalšie podrobnosti o spolupráci a rozdelení finančných zodpovedností medzi členskými štátmi a Úniou, pokiaľ ide o možné prípady urovnávania sporov medzi investorom a štátom súvisiace s týmto nariadením.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1219/2012 z 12. decembra 2012, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia pre bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 40).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 912/2014 z 23. júla 2014, ktorým sa stanovuje rámec na riešenie finančnej zodpovednosti spojenej so súdmi na urovnávanie sporov medzi investorom a štátom zriadenými na základe medzinárodných dohôd, ktorých zmluvnou stranou je Európska únia (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 121).

- (26a) Vzhľadom na nedávnu prax Ruskej federácie jednostranne meniť dohodnuté súdne a rozhodcovské konania a brániť im, nemôžu dotknuté osoby ani Únia a členské štáty niesť zodpovednosť za žiadne rozsudky, rozhodcovské rozsudky alebo iné súdne rozhodnutia prijaté v rámci nezákonných postupov, proti ktorým nie sú účinne prístupné žiadne opravné prostriedky v rámci príslušnej jurisdikcie.
27. Únia vytvorila pevný právny rámec na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu za každých okolností a na koordinované riešenie prípadných kríz dodávok vrátane povinností členských štátov zabezpečiť účinnú a operačnú solidaritu so susedmi, ktorí potrebujú plyn. Komisia by mala nepretržite monitorovať vývoj trhových rizík pre dodávky plynu vyplývajúcich z obchodu s plynom s Ruskou federáciou na úrovni Únie, regionálnej úrovni a na úrovni členských štátov. V prípade náhlych a významných zmien, ako je nedostupnosť kľúčovej dovoznej infraštruktúry alebo iné druhy závažných prerušení dodávok, ktoré vážne ohrozujú bezpečnosť dodávok v jednom alebo viacerých členských štátoch, je vhodné oprávniť Komisiu, aby prijala potrebné núdzové opatrenia pozastavením zákazov dovozu zemného plynu alebo LNG stanovených v tomto nariadení v jednom alebo vo viacerých členských štátoch. Komisia by v takejto situácii mala mať takisto možnosť pozastaviť povinnosť predložiť dôkaz o krajine produkcie pred vstupom na colné územie Únie s cieľom umožniť dodatočný dovoz v krátkom čase. Takéto pozastavenie by malo byť časovo obmedzené a Komisia by vo vykonávacom rozhodnutí mala uložiť určité dodatočné podmienky, ktorými sa zaručí, že sa každé takéto pozastavenie obmedzí len na riešenie ohrozenia. Komisia by mala informovať Koordinačnú skupinu pre plyn a mala by pozorne monitorovať uplatňovanie každého takéhoto dočasného pozastavenia.
28. Opatreniami zavedenými týmto nariadením sa v plnej miere zohľadňuje zásada energetickej solidarity. Miera expozície jednotlivých členských štátov voči dovozu ruského plynu sa líši a mnohé členské štáty už prijali opatrenia na postupné ukončenie dovozu ruského plynu. Týmto nariadením sa zabezpečí celoúnijný harmonizovaný prístup k postupnému ukončeniu dovozu ruského plynu pri zachovaní solidarity medzi členskými štátmi.

29. Keďže ciele tohto nariadenia týkajúce sa monitorovania možných závislostí od dovozu plynu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov koordinovaným spôsobom a bez rizika fragmentácie trhu, ale možno ich lepšie a efektívnejšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.
30. Vzhľadom na to, že je dôležité, aby Únia bezodkladne prestala byť hospodársky závislá od dovozu plynu z Ruskej federácie, toto nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, Účastníci trhu mali po Vyhlásení z Versailles z marca 2022 a po prijatí návrhu tohto nariadenia 17. júna 2025 značný čas na adaptáciu svojho portfólia dodávok. Napriek tomu sa však zdá vhodné stanoviť prechodné obdobie s cieľom umožniť dodávateľom plynu, ktorí ešte neadaptovali svoje stratégie dodávok, prijať potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s týmto nariadením. Zákaz dovozu plynu z Ruskej federácie by sa preto mal uplatňovať od ... [Ú. v.: vložte dátum 6 týždňov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia]. S cieľom umožniť dovozcom s existujúcimi zmluvami o dodávkach a dovozcom uzatvárajúcim nové zmluvy získať potrebné predchádzajúce povolenia včas a bez prerušenia plánovaného dovozu plynu by sa rôzne postupy udeľovania povolení stanovené v tomto nariadení mali uplatňovať už pred tým, ako sa začne uplatňovať zákaz dovozu plynu z Ruskej federácie.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovuje rámec na účinné odstránenie vystavenia Únie významným rizikám pre obchod a bezpečnosť dodávok vyplývajúcim z obchodu s plynom s Ruskou federáciou, a to stanovením:

- a) postupného zákazu dovozu zemného plynu z Ruskej federácie;
- b) pravidiel účinného vykonávania a monitorovania tohto zákazu, ako aj postupného ukončenia dovozu ropy z Ruskej federácie;
- c) ustanovení na lepšie posúdenie bezpečnosti dodávok energie v Únii.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „zemný plyn“ je plyn uvedený pod číselnými znakmi kombinovanej nomenklatúry (KN) 2711 11 00 a 2711 21 00;
2. „LNG“ je skvapalnený zemný plyn uvedený pod číselným znakom KN 2711 11 00;
3. „zemný plyn v plynnom stave“ je zemný plyn uvedený pod číselným znakom KN 2711 21 00;
- 3a. „zmesi“ sú zmesi objemov LNG z rôznych krajín pôvodu;
4. „dlhodobá zmluva o dodávkach“ je zmluva o dodávkach zemného plynu s výnimkou derivátu na zemný plyn, ktorej platnosť presahuje jeden rok;
5. „krátkodobá zmluva o dodávkach“ je zmluva o dodávkach zemného plynu s výnimkou derivátu na zemný plyn, ktorej platnosť nepresahuje jeden rok;
- 5a. „krajina produkcie“ je krajina, v ktorej sa zemný plyn ťaží. Ak sa zemný plyn vytŕažený v iných krajinách ako Ruská federácia skvapalňuje alebo spätne splyňuje v Ruskej federácii, za krajinu produkcie sa považuje Ruská federácia;
6. „vnútrozemská krajina“ je krajina, ktorá je úplne obklopená pevninou a nemá priamy prístup k moru;

- 6b. „dovoz“ je prepustenie tovaru do voľného obehu, ako sa uvádza v článku 201 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013;
7. „dovozca“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je deklarantom v príslušnom colnom vyhlásení v zmysle vymedzenia v článku 5 bode 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, alebo iná fyzická alebo právnická osoba, vrátane prepojených podnikov, ktorá prepravuje tovar na colné územie Únie;
- 7a. „prepojený podnik“ je podnik v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ⁶;
8. „colný orgán“ je colný orgán v zmysle vymedzenia v článku 5 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁷;
- 8a. „povoľujúci orgán“ je orgán, ktorý je príslušný preskúmať žiadosti o povolenie podané podľa článku 7 ods. 1 a 2;
9. „príslušný orgán“ je príslušný orgán v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938⁸;
10. „regulačný orgán“ je regulačný orgán určený podľa článku 76 ods. 1 smernice (EÚ) 2024/1788;

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných zvierkach, konsolidovaných účtovných zvierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1).

11. „kontrola“ je kontrola v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 55 smernice (EÚ) 2024/1788;
12. [...]
13. „prepojovací bod“ je prepojovací bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 63 smernice (EÚ) 2024/1788;
- 13a. „prepojenie“ je prepojenie v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 39 smernice (EÚ) 2024/1788;
14. „vstupný bod“ je vstupný bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 61 smernice (EÚ) 2024/1788;
- 14a. „miesto dodávky“ je fyzické alebo virtuálne miesto uvedené v zmluve o dodávkach plynu, na ktorom má predávajúci dodať zemný plyn a kupujúci ho prijať;
15. [...]
16. „zmluvné množstvá“ sú množstvá zemného plynu, ktoré je kupujúci povinný kúpiť a predávajúci je povinný poskytnúť, uvedené v pôvodnej zmluve o dodávkach, ale s výnimkou objemov vyplývajúcich zo zmluvných ustanovení, v ktorých sa stanovujú kvantitatívne zmeny základných množstiev, ako sú zaokrúhlené množstvá, čiastkové množstvá, vyššie množstvá alebo iné objemové úpravy podľa podmienok zmluvy s výnimkou zaplatených dorovnávacích množstiev uhradených pred 17. júnom 2025;
- 16a. „zaokrúhlené množstvá“ sú objemy zemného plynu pridané k ročnému zmluvnému množstvu v danom roku s cieľom zabezpečiť, aby sa posledný náklad zaokrúhlil na celý náklad;

- 16b. „čiasťkové množstvá“ sú objemy zemného plynu prenesené do nasledujúcich zmluvných rokov, ak je množstvo dodané počas daného roka väčšie alebo menšie ako upravené ročné zmluvné množstvo po úpravách; tieto objemy môžu byť kladné aj záporné;
- 16c. „vyššie množstvá“ sú objemy zemného plynu, ktoré sa môžu pridať k ročnému zmluvnému množstvu na základe zmlúv o dodávkach podľa uváženia zmluvnej strany;
17. „zaplatené dorovnávacie množstvá“ sú objemy zemného plynu, ktorých dodávku je kupujúci oprávnený alebo povinný prevziať a zaplatiť v nasledujúcich obdobiach v súlade s minimálnymi požiadavkami typu zober alebo zaplatiť a s cieľom kompenzovať akýkoľvek výpadok množstiev, ktoré boli zazmluvnené, no neboli prevzaté v predchádzajúcich obdobiach, ako sa stanovuje v dlhodobej zmluve o dodávkach;
18. „plán dodávok“ je harmonogram alebo plán dohodnutý medzi zmluvnými stranami zmluvy o dodávkach plynu, v ktorom sa špecifikujú množstvá plynu, ktoré má predávajúci dodať a ktoré má kupujúci prijať v stanovených časových intervaloch vrátane načasovania, miesta a podmienok dodávky, ako sa uvádza v zmluve o dodávkach alebo v akýchkoľvek súvisiacich prevádzkových postupoch;
19. „nominácia“ je nominácia v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789⁹;
20. „ropa“ je surová ropa, kondenzát zemného plynu, rafinérské medziprodukty, aditíva a oxygenáty a iné uhľovodíky a ropné produkty, na ktoré sa vzťahujú číselné znaky KN 2709 a 2710.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L, 2024/1789, 15.7.2024).

POSTUPNÝ ZÁKAZ DOVOZU ZEMNÉHO PLYNU Z RUSKEJ FEDERÁCIE

Článok 3

Zákaz dovozu zemného plynu z Ruskej federácie

1. Zakazuje sa dovoz zemného plynu v plynnom stave, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, prostredníctvom plynovodov, pokiaľ sa neuplatňuje jedna z výnimiek uvedených v článku 4.
2. Zakazuje sa dovoz LNG, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, alebo ktorý sa získava zo zemného plynu v plynnom stave vytŕaženého v Ruskej federácii, pokiaľ sa neuplatňuje jedna z výnimiek uvedených v článku 4. Tento zákaz sa vzťahuje aj na LNG, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie a ktorý je obsiahnutý v zmesiach.

Prechodné obdobie pre existujúce zmluvy o dodávkach

1. Článok 3 sa uplatňuje od 17. júna 2026, ak povoľujúcim orgánom možno preukázať, že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe krátkodobej zmluvy o dodávkach uzavretej pred 17. júnom 2025 a následne nezmenenej dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4.
2. Článok 3 sa uplatňuje od 1. januára 2028, ak možno povoľujúcim orgánom preukázať:
 - a) že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe krátkodobej zmluvy o dodávkach s dodávkou do vnútrozemskej krajiny, ktorá je potrebná na splnenie dlhodobej zmluvy o dodávkach podľa písmena b), a
 - b) že existuje dlhodobá zmluva o dodávkach do vnútrozemskej krajiny na dovoz zemného plynu v plynnom stave prostredníctvom plynovodov:
 - i) ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie,
 - ii) v prípade ktorej už nie je možné uskutočniť dodávku na pôvodnom mieste dodávky na hranici EÚ s treťou krajinou, a
 - iii) ktorá bola uzavretá pred 17. júnom 2025 a následne nezmenená dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4.

3. Článok 3 sa uplatňuje od 1. januára 2028, ak povoľujúcim orgánom možno preukázať, že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe dlhodobej zmluvy o dodávkach uzavretej pred 17. júnom 2025 a následne nezmenenej dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4.
4. Výnimky ustanovené v odsekoch 1 až 3 sa uplatňujú aj na existujúce zmluvy o dodávkach a ich dodatky týkajúce sa:
 - a) zníženia zmluvných množstiev;
 - b) zníženia cien a poplatkov;
 - c) úpravy doložiek o dôvernosti;
 - ca) úpravy prevádzkových postupov, ako sú komunikačné postupy;
 - d) zmien adries zmluvných strán;
 - e) prevodov zmluvných záväzkov medzi prepojenými podnikmi;
 - f) zmien požadovaných na základe súdnych alebo rozhodcovských konaní alebo
 - g) v prípade vnútrozemských krajín, zmien medzi vnútroštátnymi miestami dodávky.
5. Množstvá dovozu uskutočnené v súlade s odsekmi 1, 2 a 3 nesmú presiahnuť zmluvné množstvá.

Článok 5

[...]

Článok 6

[...]

POVOLENIE, PREDKLADANIE A VÝMENA RELEVANTNÝCH INFORMÁCIÍ

Článok 7

Povolenie a predkladanie relevantných informácií dovozcami

1. Ak sa pre dovoz zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, požaduje výnimka podľa článku 4, tento dovoz podlieha predchádzajúcemu povoleniu. Povoľujúcim orgánom sa poskytnú všetky informácie potrebné na posúdenie toho, či sú splnené podmienky stanovené v článku 4.

Uvedené informácie zahŕňajú aspoň:

- a) dátum uzavretia zmluvy o dodávkach plynu;
- b) trvanie zmluvy o dodávkach plynu;
- c) zmluvné množstvá vrátane všetkých práv na flexibilitu smerom nahor alebo nadol;
- d) totožnosť zmluvných strán zmluvy o dodávkach plynu vrátane čísla registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov (EORI) v prípade zmluvných strán registrovaných v EÚ;
- e) [...]
- ea) v prípade zmesí LNG, dokumentáciu, ktorou sa preukazujú príslušné množstvá ruského a neruského plynu v zmesi a stanovuje sa proces zmiešavania;
- f) v prípade dovozu LNG, miesto skvapalňovania a prístav prvej nakládky;

- g) miesta dodávky vrátane nožnej flexibility týkajúcej sa miesta dodávky a
- h) všetky dodatky k zmluve o dodávkach plynu s uvedením ich obsahu a dátumu s výnimkou dodatkov, ktoré sa týkajú výlučne ceny plynu.

Ak sa žiada o výnimku podľa článku 4 a cena plynu bola zmenená 17. júna 2025 alebo neskôr, poskytnú sa informácie o dodatku o zmene ceny.

Požadované informácie sa predkladajú povoľujúcemu orgánu najneskôr jeden mesiac pred vstupom na colné územie.

2. Dovož zemného plynu, ktorého krajina produkcie nie je Ruská federácia, podlieha predchádzajúcemu povoleniu s výnimkou prípadov, keď sa na takýto dovoz vzťahuje odsek 3. Povoľujúcim orgánom v členskom štáte, v ktorom sa má plyn prepustiť do voľného obehu, sa najneskôr 5 pracovných dní pred jeho vstupom na colné územie poskytne dôkaz potvrdzujúci krajinu produkcie tohto zemného plynu.
3. Predchádzajúce povolenie sa nevyžaduje, ak sa plyn dováža z krajiny produkujúcej plyn, ktorá v roku 2024 vyviezla do Únie viac ako 5 miliárd m³ zemného plynu a buď zakázala dovoz ruského plynu, alebo uplatňuje iné reštriktívne opatrenia týkajúce sa ruského plynu, alebo nemá zavedenú plynárenskú infraštruktúru, ktorá by umožňovala dovoz LNG alebo potrubného plynu. Komisia najneskôr do 5 dní od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia vypracuje zoznam takýchto krajín a podľa potreby ho aktualizuje. Správa uvedená v článku 15 ods. 1 obsahuje posúdenie účinnosti postupu predchádzajúceho povolenia podľa článku 7 ods. 2.

- 3a. Povoľujúce orgány a colné orgány, ak tieto orgány nie sú totožné, alebo iné orgány zapojené do monitorovania uvedeného v článkoch 9 a 10 môžu požiadať o podrobnejšie informácie, ak sa tieto informácie považujú za potrebné na posúdenie toho, či sú splnené podmienky stanovené v článkoch 3 a 4. Takisto môžu použiť informácie z iných zdrojov. Povoľujúce orgány môžu predovšetkým od dovozcov požadovať, aby predložili úplné znenie určitých ustanovení zmluvy o dodávkach plynu alebo znenie celej zmluvy o dodávkach plynu s výnimkou informácií o cene, a to najmä ak určité zmluvné ustanovenia navzájom súvisia, alebo ak je pre posúdenie rozhodujúca úplná znalosť formulácie zmluvných ustanovení. Ak poskytnuté informácie nie sú presvedčivé, colné orgány môžu prepustenie tovaru do voľného obehu odmietnuť.
4. Zemný plyn, ktorý sa má dovážať do Únie cez hranice alebo cez prepojenia, alebo prepojovacie body medzi Úniou a Ruskou federáciou alebo Bieloruskom, alebo cez prepojovací bod Strandža 2/Malkoclar (TurkStream), sa považuje za priamo alebo nepriamo vyvážaný z Ruskej federácie, pokiaľ povolujuúcim orgánom nie je možné najneskôr jeden mesiac pred vstupom zemného plynu na colné územie poskytnúť jednoznačný dôkaz o tom, že tento zemný plyn:
- a) bol v tranzite cez Ruskú federáciu a
 - b) že krajinou produkcie nie je Ruská federácia.
5. Ak sa zemný plyn prepravuje cez EÚ z tretej krajiny do tretej krajiny v colnom režime tranzit podľa Colného kódexu Únie, povolujuúcim orgánom a colným orgánom, ak tieto orgány nie sú totožné, sa najneskôr jeden mesiac pred plánovaným tranzitom poskytnú informácie o:
- a) krajine produkcie zemného plynu, ktorý má byť v tranzite, pokiaľ takéto informácie nie sú nedostupné;
 - b) plánovaných alebo skutočných harmonogramoch nominácie s uvedením objemu, času a vstupných a výstupných bodov plynu v tranzite, v príslušných prípadoch s dennou podrobnosťou;

- c) objemoch a miestach dodávky v zmluvách o dodávkach plynu a
- d) v príslušných prípadoch o zmluve medzi predávajúcim alebo kupujúcim, alebo akýmkoľvek sprostredkovateľským subjektom a príslušnými prevádzkovateľmi prepravných sietí v Únii.

Povoľujúce orgány overujú konzistentnosť údajov a bezodkladne poskytujú prijaté informácie colným orgánom, ak tieto orgány nie sú totožné.

Článok 8

[...]

Článok 9

Účinné monitorovanie a presadzovanie

Povoľujúce orgány a v relevantných prípadoch colné orgány a Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) zabezpečia účinné monitorovanie ustanovení kapitoly II, v prípade potreby tak, že plne využijú svoje právomoci v oblasti presadzovania práva, a úzko spolupracujú s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, orgánmi z iných členských štátov, agentúrou ACER alebo Komisiou.

Článok 10

Povoľujúci orgán, spolupráca a výmena informácií

1. Povoľujúcim orgánom je colný orgán, pokiaľ členský štát na tento účel neurčí iný orgán. Ak členské štáty za povoľujúci orgán určia iný ako colný orgán, informujú o tom Komisiu.

2. Povoľujúce orgány spolupracujú a vymieňajú si získané informácie o dovoze zemného plynu s regulačnými orgánmi, príslušnými orgánmi a v náležitých prípadoch s colnými orgánmi, ako aj s agentúrou ACER a Komisiou v súlade s ich úlohami, povinnosťami a právomocami a v čo najväčšej možnej miere s cieľom zabezpečiť účinné posúdenie toho, či sú splnené podmienky stanovené v článkoch 3 a 4 tohto nariadenia.
3. Povoľujúce orgány alebo v náležitých prípadoch colné orgány poskytujú každý mesiac regulačným orgánom, príslušným orgánom, agentúre ACER a Komisii aktuálne informácie o kľúčových prvkoch týkajúcich sa vývoja dovozu zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, ako sú množstvá dovezené na základe dlhodobých alebo krátkodobých zmlúv o dodávkach, vstupné miesta alebo zmluvní partneri. Tieto aktuálne informácie sa vzťahujú aj na hlavné udalosti a vývoj týkajúce sa ruského plynu vstupujúceho do Únie v colnom režime tranzit, ako sa uvádza v článku 7 ods. 5.
4. Povoľujúce orgány a v náležitých prípadoch colné orgány z rôznych členských štátov si v potrebnom rozsahu vymieňajú získané informácie o dovoze zemného plynu a navzájom spolupracujú s cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie predpisov a zabrániť ich obchádzaniu. Využívajú existujúce nástroje a databázy, ktoré umožňujú účinnú výmenu relevantných informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi v ich členskom štáte a orgánmi v iných členských štátoch, alebo v prípade potreby takéto nástroje zavedú.
5. Agentúra ACER do 31. augusta 2026 a 31. augusta 2027 na základe údajov získaných podľa tohto nariadenia a vlastných informácií uverejní správu, v ktorej poskytne prehľad zmlúv o dodávkach zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a posúdi vplyv diverzifikácie na trhy s energiou. Táto správa bude v relevantných prípadoch zahŕňať aj údaje o ruskom plyne vstupujúcom do Únie v colnom režime tranzit, ako sa uvádza v článku 7 ods. 5.
6. Komisia a agentúra ACER si vo vhodných prípadoch vymieňajú relevantné informácie, ktoré majú k dispozícii, o zmluvách o dovoze zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, s povoľujúcimi orgánmi a v náležitých prípadoch s colnými orgánmi s cieľom uľahčiť presadzovanie tohto nariadenia.

NÁRODNÉ PLÁNY DIVERZIFIKÁCIE

Článok 11

Národné plány diverzifikácie zemného plynu

1. Každý členský štát s cieľom zastaviť v lehote na úplný zákaz ruského dovozu 1. januára 2028 všetok dovoz zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vypracuje plán diverzifikácie, v ktorom opíše opatrenia, míľniky a potenciálne prekážky diverzifikácie svojich dodávok plynu.

Povinnosť uvedená v prvom pododseku sa neuplatňuje, ak členské štáty môžu Komisii preukázať, najmä na základe informácií poskytnutých podľa článku 14 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2017/1938, že neprijímajú zemný plyn, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie. Členské štáty to Komisii preukážu do dátumu, keď jej oznámia národné plány diverzifikácie. Komisia informuje koordinačnú skupinu pre plyn o členských štátoch, ktoré sú od vypracovania národného plánu diverzifikácie oslobodené.

2. Národný plán diverzifikácie zemného plynu musí obsahovať všetky tieto prvky:
 - a) dostupné informácie o objeme dovozu zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, na základe existujúcich zmlúv o dodávkach;

- b) zrozumiteľný opis zavedených podporných opatrení a plánovaných podporných opatrení na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť zemný plyn, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu, míľnikov a harmonogramu vykonávania, ako aj predpokladaných možností alternatívnych dodávok a dodávateľských trás, ak sú dostupné. Takéto opatrenia môžu zahŕňať využívanie platformy AggregateEU podľa článku 42 nariadenia (EÚ) 2024/1789, opatrenia na podporu úsilia energetických spoločností o diverzifikáciu, spoluprácu v regionálnych skupinách, ako je skupina na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe, identifikáciu alternatív k dovozu zemného plynu prostredníctvom elektrifikácie, opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, podporu výroby bioplynu, biometánu a čistého vodíka, zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, dobrovoľné opatrenia na zníženie dopytu alebo možnosti iných členských štátov na uľahčenie diverzifikácie dodávok;
- c) identifikáciu akýchkoľvek potenciálnych technických, zmluvných alebo regulačných prekážok nahradenia zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a možností na prekonanie týchto prekážok.
3. Svoje národné plány diverzifikácie oznámia členské štáty Komisii do 1. marca 2026, pričom použijú vzor stanovený v prílohe I.
4. Komisia vo vhodných prípadoch uľahčí vypracovanie a vykonávanie národných plánov diverzifikácie zemného plynu. Komisia počas prechodného obdobia pre existujúce zmluvy o dodávkach podľa článku 4 koordinuje s členskými štátmi ich úsilie o diverzifikáciu s cieľom identifikovať alternatívne zdroje dodávok. Nové dodávky by tiež mohli kompenzovať stratené príjmy využívaním existujúcej infraštruktúry, ktorá sa predtým využívala na tranzit ruského plynu. **O** pokroku dosiahnutom pri vypracovaní, prijímaní a vykonávaní týchto plánov podávajú členské štáty pravidelne správy koordinačnej skupine pre plyn zriadenej článkom 4 nariadenia (EÚ) 2017/1938. Komisia na základe národných plánov diverzifikácie posúdi vykonávanie postupného ukončenia dovozu plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a podá o tom správu koordinačnej skupine pre plyn, ako sa uvádza v článku 13 tohto nariadenia.

Národné plány diverzifikácie ropy

1. Ak členský štát dováža ropu, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vypracuje plán diverzifikácie, v ktorom opíše opatrenia, míľniky a potenciálne prekážky diverzifikácie svojich dodávok ropy, s cieľom zastaviť do 1. januára 2028 dovoz ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie.
2. Národný plán diverzifikácie ropy musí obsahovať všetky tieto prvky:
 - a) dostupné informácie o objeme priameho alebo nepriameho dovozu ropy z Ruskej federácie na základe existujúcich zmlúv o dodávkach;
 - b) opatrenia plánované na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť ropu, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu, míľnikov a harmonogramu vykonávania a možností alternatívnych dodávok a dodávateľských trás alebo možností iných členských štátov na uľahčenie diverzifikácie dodávok;
 - c) potenciálne technické, zmluvné alebo regulačné prekážky nahradenia ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a možnosti na prekonanie týchto prekážok.
3. Svoje národné plány diverzifikácie oznámia členské štáty Komisii do 1. marca 2026, pričom použijú vzor stanovený v prílohe II.

4. Komisia vo vhodných prípadoch uľahčí vypracovanie a vykonávanie národných plánov diverzifikácie ropy. Komisia pomáha členským štátom v ich spolupráci pri vykonávaní národných plánov diverzifikácie. O pokroku dosiahnutom pri vypracovaní, prijímaní a vykonávaní týchto národných plánov diverzifikácie podávajú členské štáty pravidelne správy koordinačnej skupine pre ropu zriadenej článkom 17 smernice Rady 2009/119/ES¹⁰.
5. Ak sa v národnom pláne diverzifikácie ropy identifikuje riziko, že by sa do 1. januára 2028 nemuselo dosiahnuť postupné ukončenie dovozu ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, Komisia môže dotknutému členskému štátu po posúdení národného plánu diverzifikácie do troch mesiacov od jeho predloženia vydať odporúčanie, ako postupné ukončenie dovozu dosiahnuť včas. V nadväznosti na uvedené odporúčanie členský štát do troch mesiacov aktualizuje svoj plán diverzifikácie, pričom zohľadní odporúčanie Komisie.

¹⁰ Smernica Rady 2009/119/ES zo 14. septembra 2009, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov (Ú. v. EÚ L 265, 9.10.2009, s. 9).

MONITOROVANIE BEZPEČNOSTI DODÁVOK PLYNU

Článok 13

Zmeny nariadenia (EÚ) 2017/1938

Nariadenie (EÚ) 2017/1938 sa mení takto:

1. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body 33 a 34:

33. „ustanovenie *zober alebo zaplat*“ je zmluvné ustanovenie, ktorým sa kupujúcemu ukladá povinnosť v rámci daného obdobia buď prevziať dodávku stanoveného minimálneho množstva plynu, alebo prípadne za toto stanovené minimálne množstvo plynu zaplatiť bez ohľadu na to, či bol plyn skutočne prijatý;

34. „ustanovenie *dodaj alebo zaplat*“ je zmluvné ustanovenie, ktorým sa predávajúcemu ukladá povinnosť zaplatiť v prípade nedodania plynu zmluvnú pokutu.“

2. V článku 14 sa odsek 6 mení takto:

a) v prvom pododseku sa dopĺňa toto písmeno c):

„c) Komisii a dotknutým príslušným orgánom tieto informácie týkajúce sa zmlúv o dodávkach zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie:

- i) informácie uvedené v článku 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) XX/2025 [toto nariadenie];
- ii) informácie o množstvách, ktoré sa majú dodať a prevziať, vrátane možnej flexibility v rámci ustanovení *zober alebo zaplat'* alebo ustanovení *dodaj alebo zaplat'*;
- iii) plány dodávok (LNG) alebo nominácie (potrubný plyn);
- iv) zmluvné možnosti flexibility týkajúce sa ročných zmluvných množstiev vrátane dorovnávacích množstiev;
- v) podmienky pozastavenia alebo ukončenia dodávok plynu vrátane ustanovení o vyššej moci;
- vi) informácie o rozhodnom práve pre zmluvu a zvolenom rozhodcovskom mechanizme;
- vii) kľúčové prvky iných obchodných dohôd, ktoré sú relevantné z hľadiska plnenia zmluvy o dodávkach plynu, okrem informácií o cene.“;

b) dopĺňa sa tento pododsek:

„Informácie uvedené v písmene c) sa v prípade každej zmluvy poskytujú v rozčlenenom formáte vrátane úplných relevantných častí znenia s výnimkou informácií o cene, najmä ak je úplná znalosť formulácie zmluvných ustanovení rozhodujúca pre posúdenie bezpečnosti dodávok plynu alebo ak určité zmluvné ustanovenia navzájom súvisia.“

3. V článku 17 sa druhý odsek nahrádza takto:

„Komisia nepretržite monitoruje vystavenie energetického systému Únie dodávkam plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, najmä na základe informácií oznámených Komisii a príslušným orgánom v súlade s článkom 14 ods. 6 písm. c).

Komisia posúdi realizáciu postupného ukončenia dovozu plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, v súlade s nariadením (EÚ) XX/2025 na vnútroštátnej, regionálnej a únijnej úrovni na základe národných plánov diverzifikácie uvedených v článku 11 tohto nariadenia. Toto posúdenie zahŕňa aj hodnotenie účinnosti výmeny informácií a spolupráce medzi relevantnými orgánmi a vo vhodných prípadoch sa v ňom stanovujú odporúčania na ich zlepšenie. O posúdení sa podáva správa koordinačnej skupine pre plyn.

Na základe posúdenia uvedeného v treťom odseku Komisia uverejní výročnú správu, v ktorej poskytne komplexný prehľad o pokroku, ktorý členské štáty dosiahli pri vykonávaní svojich národných plánov diverzifikácie.

V relevantných prípadoch môže Komisia do troch mesiacov od oznámenia plánov diverzifikácie vydať odporúčanie, v ktorom určí možné kroky a opatrenia na zaistenie bezpečnej diverzifikácie dodávok plynu a včasného postupného ukončenia dovozu plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie.

Dotknuté členské štáty do troch mesiacov aktualizujú svoj plán diverzifikácie, pričom zohľadnia odporúčanie Komisie.“

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 14

Služobné tajomstvo

1. Na všetky dôverné informácie prijaté, vymieňané alebo odovzdávané v súlade s týmto nariadením sa vzťahujú podmienky služobného tajomstva stanovené v tomto článku.
2. Povinnosť služobného tajomstva sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré pracujú alebo pracovali pre orgány zapojené do vykonávania tohto nariadenia a na všetky fyzické alebo právnické osoby, na ktoré relevantné orgány delegovali svoje právomoci, vrátane zmluvných auditorov a expertov relevantných orgánov.
3. Informácie, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo, sa nesmú poskytnúť žiadnej inej osobe ani orgánu s výnimkou poskytnutia na základe ustanovení práva Únie alebo vnútroštátneho práva.
4. Všetky informácie vymieňané medzi relevantnými orgánmi alebo členskými štátmi podľa tohto nariadenia, ktoré sa týkajú obchodných alebo prevádzkových podmienok alebo iných ekonomických či personálnych záležitostí, sa považujú za dôverné a vzťahujú sa na ne požiadavky služobného tajomstva s výnimkou prípadov, keď relevantný orgán v čase oznámenia uvedie, že takáto informácia môže byť zverejnená, ak sa to vyžaduje na základe práva Únie alebo vnútroštátneho práva, alebo keď je takéto zverejnenie potrebné na súdne konanie.

Článok 15

Monitorovanie a preskúmanie

1. Komisia nepretržite monitoruje vývoj trhu Únie s energiou, najmä pokiaľ ide o potenciálne závislosti v súvislosti s dodávkami plynu alebo iné riziká v oblasti bezpečnosti dodávok energie v súvislosti s dovozom energie z Ruskej federácie. Komisia do ... [Úrad pre publikácie: vložte dátum dva roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia] predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia.
2. V prípade náhlych a významných zmien, ktoré vážne ohrozujú bezpečnosť dodávok energie jedného alebo viacerých členských štátov, môže Komisia v jednom alebo vo viacerých členských štátoch dočasne pozastaviť uplatňovanie celej kapitoly II tohto nariadenia alebo jej časti. Komisia môže v takejto situácii pozastaviť aj požiadavku predchádzajúceho povolenia podľa článku 7 ods. 2. V rozhodnutí Komisie sa uvedú určité podmienky, najmä s cieľom zabezpečiť, aby bolo každé pozastavenie prísne obmedzené na riešenie hrozby. Komisia informuje o každom pozastavení koordinačnú skupinu pre plyn.

Článok 16

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Články 3 a 4 sa uplatňujú od ... [Úrad pre publikácie: vložte dátum šesť týždňov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia].

Článok 7 ods. 1, 4 a 5 sa uplatňujú od ... [*Úrad pre publikácie: vložte dátum šesť týždňov mínus jeden mesiac po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia*].

Článok 7 ods. 2 sa uplatňuje od ... [*Úrad pre publikácie: vložte dátum šesť týždňov mínus päť pracovných dní po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia*].

Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie zákazu týkajúceho sa LNG stanoveného v [nariadení Rady (EÚ) č. 833/2014]¹¹, ktorý sa uplatňuje a dodržiava bez ohľadu na ustanovenia tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka

¹¹ Úrad pre publikácie: vložte aktualizovaný odkaz.

PRÍLOHA I

VZOR NÁRODNÝCH PLÁNOV DIVERZIFIKÁCIE ZEMNÉHO PLYNU

Tento vzor je určený pre vnútroštátne orgány, ktoré vypracúvajú národný plán diverzifikácie stanovený v článku 11. Musí obsahovať tieto prvky:

Všeobecné informácie

Názov orgánu zodpovedného za vypracovanie plánu	
Opis plynárenskej siete. Musí obsahovať opis: i) dopytu po plyne; ii) štruktúry dodávok vzhľadom na závislosť od ruských dodávok.	

Hlavné informácie o dovoze plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie do členského štátu

Odkaz na jednotlivé zmluvy, ktoré dovozcovia oznámili príslušným orgánom a Komisii.	
[...]	

Celkové zmluvné množstvá plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, na dodávku v členskom štáte. Uveďte aj zmluvné možnosti flexibility a miesto dodania (prepojovací bod, miesto dovozu, terminál LNG atď.).	
---	--

Opis opatrení na nahradenie zemného plynu, ktorý pochádza z Ruskej federácie alebo sa z Ruskej federácie priamo či nepriamo vyváža

3.1. Opis musí obsahovať tieto prvky:

Možnosti diverzifikácie: i) alternatívne dodávky; ii) alternatívne dodávateľské trasy; iii) agregácia dopytu.	
Opis opatrenia a jeho cieľov vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu, a priebežných krokov v prípade viacfázového opatrenia.	
Harmonogram vykonávania	
Vplyv opatrení na energetický systém, a to aj na modely toku, kapacity infraštruktúry, tarify atď.	
Vplyv na susedné členské štáty	

Technické, zmluvné alebo regulačné prekážky nahradenia plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie

Technické, zmluvné alebo regulačné prekážky	
Možnosti na prekonanie prekážok a harmonogram	

Kategória	Nahradenie objemov, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu ¹²
Požadované informácie	Opis zavedených a plánovaných opatrení na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť zostávajúce objemy zemného plynu pochádzajúceho z Ruskej federácie alebo priamo či nepriamo vyváženého z Ruskej federácie i) očakávané množstvá, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu v rámci každého opatrenia; ii) harmonogram vykonávania (začiatok – koniec); iii) možnosti alternatívnych dodávok a dodávateľských trás
Potrubný plyn	
LNG	

¹² Takéto opatrenia môžu zahŕňať využívanie platformy AggregateEU podľa článku 42 nariadenia (EÚ) 2024/1789, opatrenia na podporu úsilia energetických spoločností o diverzifikáciu, spoluprácu v regionálnych skupinách, ako je skupina na vysokej úrovni pre energetickú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe, identifikáciu alternatív k dovozu zemného plynu prostredníctvom elektrifikácie, opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, podporu výroby bioplynu, biometánu a čistého vodíka, zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov alebo opatrenia na dobrovoľné zníženie dopytu.

PRÍLOHA II

VZOR NÁRODNÝCH PLÁNOV DIVERZIFIKÁCIE ROPY

Tento vzor je určený pre vnútroštátne orgány, ktoré vypracúvajú podrobný národný plán diverzifikácie stanovený v článku 12. Musí obsahovať tieto prvky:

Všeobecné informácie

Názov orgánu zodpovedného za vypracovanie plánu	
Opis ropovodnej siete. Musí obsahovať opis: i) dopytu po rope; ii) štruktúry dodávok vzhľadom na závislosť od ruských dodávok.	

Hlavné informácie o dovoze ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, do členského štátu

Celkové zmluvné množstvá ruskej ropy určené na dodávku v členskom štáte. Uveďte dátum skončenia platnosti zmluvných záväzkov.	
Informácie o totožnosti rôznych zainteresovaných strán (predávajúceho, dovozcu a kupujúceho).	

Opis opatrení na nahradenie ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie

Opis musí obsahovať tieto prvky:

Možnosti diverzifikácie: i) alternatívne dodávky; ii) alternatívne dodávateľské trasy.	
Opis opatrenia a jeho cieľov vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu, a priebežných krokov v prípade viacfázového opatrenia.	
Harmonogram vykonávania	
Vplyv opatrení na energetický systém, a to aj na modely toku, kapacity infraštruktúry, tarify atď.	
Vplyv na susedné členské štáty	

Technické, zmluvné alebo regulačné prekážky nahradenia ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie.

Technické, zmluvné alebo regulačné prekážky	
Možnosti na prekonanie prekážok a harmonogram	